

Benchmarkingprojekt: ”Forskarutbildningen – från antagning till doktor”

Målsättning: att genom systematiska jämförande studier med institutioner inom och utom Göteborgs universitet, få insikt och kunskap som omsätts till förbättringar av den egna verksamheten. Projektets framgång bygger på ett stort engagemang och aktivt deltagande.

Målgrupp: I projektet bildar 5 institutioner en projektgrupp med tre personer från respektive institution som är verksamma inom forskarutbildningen. Deltagande institutioner vill genom systematisk benchmarking utveckla sitt arbete med forskarutbildningen.

Tidplan: Projektet omfattar sex gemensamma projektmöten fördelade över ca nio månader.

Projektets tema

En av universitetens traditionella arbetsuppgifter är forskarutbildning. Förutsättningarna för denna uppgift har dock förändrats kraftigt över tid, till exempel vad avser volymmål, finansieringskrav samt krav om effektivitet och individuell uppföljning. Institutioner och fakulteter har, i syfte att skapa konkurrenskraftiga utbildningar av hög kvalitet, valt olika sätt att lösa principiella och praktiska problem. Denna variation kan i samband med benchmarking inspirera till nytänkande.

Hur fungerar antagningsprocessen och introduktion?Handledning? Individuella studieplaner? Hur är relationen mellan kurser, forskning och institutionsarbete? Vilka styrdokument finns? Hur följs de? Vilka typer av utvärderingar görs? Hur används resultaten från dessa? Dessa frågor är exempel på vad projektet handlar om.

Vad är benchmarking?

Benchmarking är en förbättringsmetod som innebär att man lär av andra. Benchmarking ger inte intryck av att vara någon revolutionerande förbättringsmetod – att lära av hur andra arbetar är något som pågått i alla tider. Det som gör benchmarking värt att pröva är systematiken i lärandet och inriktningen på att faktiskt genomföra konkreta förändringar som ett resultat av utbytet.

Det är alltid lättare att förändra sin organisation om det finns vetskap om att de nya arbetssätt och metoder som ska införas används på ett framgångsrikt sätt i andra organisationer. Helt enkelt – undvik att uppfinna hjulet på nytt.

Till stor del handlar benchmarking om att vara ödmjuk nog att medge att

någon annan kan vara bättre och samtidigt vara vis nog att ta till sig av detta och därmed förbättra den egna verksamheten.

Projektets upplägg och innehåll

1. Visualisera det egna arbetssättet

Respektive av de fem deltagande institutionerna kartlägger och beskriver det egna sättet att arbeta med forskarutbildningen utifrån ett antal förbestämda frågor. Detta moment syftar dels till att institutionerna för egen del skall klargöra hur nuläget faktiskt ser ut och diskutera eventuella olika uppfattningar om detta, dels till att underlätta för de andra institutionerna att ta del av de olika arbetssätten. Redan i detta steg tydliggörs ofta egna idéer om förbättringar i enklare rutiner och arbetssätt.

I projektets inledande fas ingår också en introduktion till benchmarking-historik, olika arbetsmodeller samt en genomgång av fallgröpar och framgångsfaktorer.

2. Lär av varandra

Nästa steg innebär att institutionerna systematiskt utbyter erfarenheter. Idéer testas och olika tillvägagångssätt diskuteras och analyseras. Deltagarna får insikter i de olika institutionernas respektive angreppssätt och stimuleras till nytänkande och ytterligare förbättringar i den egna verksamheten. Jämförelserna berör snarare arbetssätt, metoder och processer än nyckeltal. Dock kan nyckeltal och resultatmätningar i viss mån användas som utgångspunkt för jämförelser mellan institutionernas metoder.

3. Lär av goda förebilder

Därefter identifierar deltagarna en eller två externa ”benchmarkingförebilder” och möten arrangeras mellan dessa och gruppen från GU. Mötena är väl förberedda och strukturerade. På så sätt säkerställs att frågor besvaras och att ”förebilderna” genomför uttömmande presentationer av sina angreppssätt. GU-gruppen ska få god insikt i hur dessa har resonerat och till slut valt sina lösningar.

4. Analysera och ta fram förbättringsförslag

Slutligen gör varje institution en mer systematisk sammanställning och analys av materialet som framkommit i steg 1-3. Arbetet ska kunna utgöra underlag för konkreta handlingsplaner för förbättringar. De nya handlingsplanerna diskuteras inom projektgruppen. Genomförandet av handlingsplanerna följs upp vid ett gemensamt möte ett år efter det sjätte projektmötet. Tidigare erfarenheter visar att det här efter ofta bildas ett naturligt nätverk för fortsatt utbyte mellan de deltagande institutionerna.